

**ПРАВИЛНИК
О СПРЕЧАВАЊУ И ЗАШТИТИ ОД
ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, ЗЛОСТАВЉАЊА И
СЕКСУАЛНОГ, ОДНОСНО ПОЛНОГ
УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА НА
ЕЛЕКТРОНСКОМ ФАКУЛТЕТУ У НИШУ**

Мај 2023. године

САДРЖАЈ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ	3
1. Предмет Правилника.....	3
2. Циљ Правилника	3
II ДИСКРИМИНАЦИЈА	4
1. Појам дискриминације.....	4
2. Облици дискриминације.....	4
2.1. Непосредна дискриминација	4
2.2. Посредна дискриминација	4
2.3. Повреда начела једнаких права и обавеза	4
2.4. Забрана позивања на одговорност	5
2.5. Удруживање ради вршења дискриминације	5
2.6. Говор мржње	5
2.7. Узнемиравање и понижавајуће поступање	5
III ПОЈАМ ЗЛОСТАВЉАЊА.....	5
IV ПОЈАМ СЕКСУАЛНОГ, ОДНОСНО ПОЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА	6
1. Сексуално, односно полно узнемиравање	6
2. Сексуално, односно полно уцењивање	6
V ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, СЕКСУАЛНОГ, ОДНОСНО ПОЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА.....	6
VI МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И СЕКСУАЛНОГ, ОДНОСНО ПОЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА.....	6
1. Континуиране информативно-едукативне активности	6
2. Обавеза редовног информисања	7
3. Повереник за равноправност.....	7
VII ПОСТУПАК ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И СЕКСУАЛНОГ, ОДНОСНО ПОЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА	7
1. Саветодавни поступак.....	7
2. Дисциплински поступак	8
3. Забрана злоупотребе права на заштиту од дискриминације, злостављања или сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања	9
VIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ	9

На основу члана 63. Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 73/18, 67/19, 6/20-др. закони, 11/21-аутентично тумачење, 67/21 и 67/21-др. закон) и члана 17. Статута Електронског факултета у Нишу, Савет Електронског факултета у Нишу, на седници одржаној 16.05.2023. године, донео је

ПРАВИЛНИК О СПРЕЧАВАЊУ И ЗАШТИТИ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, ЗЛОСТАВЉАЊА И СЕКСУАЛНОГ, ОДНОСНО ПОЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА НА ЕЛЕКТРОНСКОМ ФАКУЛТЕТУ У НИШУ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

1. Предмет Правилника

Члан 1.

Овим Правилником ближе се уређује појам дискриминације, злостављања и сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања, мере превенције и поступак заштите од дискриминације, злостављања и сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања на Електронском факултету у Нишу (у даљем тексту: Факултет).

Члан 2.

Сви појмови употребљени у мушком граматичком роду обухватају и женски род лица на која се односе.

Члан 3.

Одредбе овог Правилника односе се на запослене Факултета, радно ангажована лица на Факултету, студенте Факултета, лица која су у поступку уписа на Факултет, лица чији је правни однос са Факултетом заснован на уговору, као и на полазнике програма које организује Факултет (у даљем тексту: лица).

Одредбе овог Правилника односе се на предавања, вежбе, консултације, испите, колоквијуме, програме који се организују на Факултету, све радне активности које се одвијају у просторијама Факултета или ван њих, односно преко онлајн платформи, активности у оквиру научноистраживачких и комерцијалних пројеката, као и на све друге видове комуникације које се одвијају у просторијама Факултета или ван њих, односно преко онлајн платформи, ако су у вези са делатношћу коју Факултет обавља.

2. Циљ Правилника

Члан 4.

Циљ усвајања овог Правилника јесте заштита равноправности, достојанства и интегритета, са посебним фокусом на превенцију и забрану дискриминације, злостављања и сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања на Факултету, односно охрабривање жртава да пријаве понашања која угрожавају равноправност, достојанство и интегритет личности, како се она не би понављала у будућности.

II ДИСКРИМИНАЦИЈА

1. Појам дискриминације

Члан 5.

Дискриминација, у смислу овог Правилника, јесте свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лица или групе лица, као и на чланове њихових породица, или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, роду, родном идентитету, сексуалној оријентацији, полним карактеристикама, нивоу прихода, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима.

2. Облици дискриминације

Члан 6.

Облици дискриминације, у смислу овог Правилника, су непосредна и посредна дискриминација, као и повреда начела једнаких права и обавеза, позивање на одговорност, удруживање ради вршења дискриминације, говор мржње, узнемиравање и понижавајуће поступање.

Облик дискриминације је и навођење на дискриминацију, које постоји ако се лице или група лица наводе на дискриминацију давањем упутстава како да се предузимају дискриминаторски поступци или навођењем на дискриминацију на други сличан начин.

2.1. Непосредна дискриминација

Члан 7.

Непосредна дискриминација постоји ако се лице или група лица, због његовог односно њиховог личног својства у истој или сличној ситуацији, било којим актом, радњом или пропуштањем, стављају или су стављени у неповољнији положај, или би могли бити стављени у неповољнији положај.

2.2. Посредна дискриминација

Члан 8.

Посредна дискриминација постоји ако на изглед неутрална одредба, критеријум или пракса лице или групу лица ставља или би могла ставити, због њиховог личног својства, у неповољан положај у поређењу са другим лицима у истој или сличној ситуацији, осим ако је то објективно оправдано легитимним циљем, а средства за постизање тог циља су примерена и нужна.

2.3. Повреда начела једнаких права и обавеза

Члан 9.

Повреда начела једнаких права и обавеза постоји ако се лицу или групи лица, због његовог односно њиховог личног својства, ускраћују права и слободе или намећу обавезе које се у истој или сличној ситуацији не ускраћују или не намећу другом лицу или групи лица, осим ако је то оправдано легитимним циљем, а средства за постизање тог циља су примерена и нужна.

2.4. Забрана позивања на одговорност

Члан 10.

Дискриминација постоји ако се према лицу или групи лица неоправдано поступа лошије него што се поступа или би се поступало према другима, искључиво или углавном због тога што су тражили, односно намеравају да траже заштиту од дискриминације или због тога што су понудили или намеравају да понуде доказе о дискриминаторском поступању.

2.5. Удруживање ради вршења дискриминације

Члан 11.

Забрањено је удруживање ради вршења дискриминације, односно деловање организација или група које је усмерено на кршење уставом, правилима међународног права и законом зајамчених слобода и права или на изазивање националне, расне, верске и друге мржње, раздора или нетрпељивости.

2.6. Говор мржње

Члан 12.

Забрањено је изражавање идеја, информација и мишљења којима се подстиче дискриминација, мржња или насиље против лица или групе лица због њиховог личног својства, у јавним гласилима и другим публикацијама, на скуповима и местима доступним јавности, исписивањем и приказивањем порука или симбола и на други начин.

2.7. Узнемиравање и понижавајуће поступање

Члан 13.

Забрањено је узнемиравање и понижавајуће поступање, које има за циљ или представља повреду достојанства лица или групе лица на основу њиховог личног својства, а нарочито ако се тиме ствара застрашујуће, непријатељско, деградирајуће, понижавајуће и увредљиво окружење.

III ПОЈАМ ЗЛОСТАВЉАЊА

Члан 14.

Злостављање, у смислу овог Правилника, јесте свако активно или пасивно понашање према лицу или групи лица које се понавља, а које за циљ има или представља повреду достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, здравља, положаја и које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење, погоршава услове рада, односно студирања.

Злостављање може имати различите форме:

- физичко (на пример, ударање, шутирање, гурање, шамарање, чупање, давлeње, бацање, гађање, напад оружјем, тровање, паљење, и сл.);
- психолошко (на пример, поступци којима се врши омаловажавање, етикетирање, игнорисање, вређање, уцењивање, називање погрдним именима, подсмевање, исмејавање, неприхватање, изнуђивање, манипулисање, претња, застрашивање, ограничавање кретања, као и други облици непријатељског понашања.);
- електронско (на пример, путем друштвених мрежа, поруке послате електронском поштом, СМС-ом, ММС-ом, путем веб-сајта, четовањем и сл.).

IV ПОЈАМ СЕКСУАЛНОГ, ОДНОСНО ПОЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА

1. Сексуално, односно полно узнемиравање

Члан 15.

Сексуално, односно полно узнемиравање, у смислу овог Правилника, јесте свако вербално, невербално или физичко нежељено понашање које има за циљ или представља повреду достојанства лица или његовог личног интегритета, засновано на полу, или на сексуалној оријентацији, а које изазива страх или ствара застрашујуће, непријатељско, деградирајуће, понижавајуће или увредљиво окружење (на пример, физичко напаствовање, додиривање, непримерени гестови сексуалне природе, омаловажавање пола, рода или сексуалне оријентације, ласцивно коментарисање, етикетирање, ширење прича, упућивање порука, фотографисање, телефонски позиви и сл.).

2. Сексуално, односно полно уцењивање

Члан 16.

Сексуално, односно полно уцењивање, у смислу овог Правилника, јесте свако понашање у циљу навођења на прихватање понашања сексуалне природе уз обећавање награде, односно уцене и претње да ће у случају одбијања понашања сексуалне природе лицу, или њему блиском лицу бити учињена штета у погледу достојанства, части и угледа, или бити угрожено, отежано или онемогућено остваривања неког права.

V ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, СЕКСУАЛНОГ, ОДНОСНО ПОЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА

Члан 17.

На Факултету је забрањена дискриминација, сексуално, односно полно узнемиравање и уцењивање.

Забрана се односи и на понашање лица ван просторија Факултета, ако је у вези са процесом рада, студирања, у оквиру програма размене или учествовања у неком од облика научноистраживачког рада у чијој реализацији Факултет учествује.

Сва лица су дужна да се у пословној кореспонденцији и међусобној личној комуникацији, понашају у складу са начелима једнакости и поштовања права, забране дискриминације по било ком основу, професионалности и поштовања и заштите личног интегритета и достојанства личности.

VI МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И СЕКСУАЛНОГ, ОДНОСНО ПОЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА

1. Континуиране информативно-едукативне активности

Члан 18.

Факултет је у обавези да континуирано спроводи информативно-едукативне активности у циљу информисања, подизања свести и едукације лица у циљу оспособљавања

за препознавање, спречавање и реаговање у случају да дође до дискриминације, злостављања и сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања.

За спровођење активности из става 1. овог члана, одговорни су декан Факултета и Повереник за равноправност.

2. Обавеза редовног информисања

Члан 19.

Факултет је у обавези да благовремено и на адекватан начин обавештава лица о забрани, мерама превенције и заштите од дискриминације, злостављања и сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања на Факултету.

Овај Правилник, контакт подаци Повереника за равноправност, као и све релевантне информације у вези са едукацијом и заштитом од дискриминације, злостављања и сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања објављују се на Интернет презентацији Факултета и Студентском информативном порталу.

3. Повереник за равноправност

Члан 20.

Факултет има Повереника за равноправност који је задужен за превенцију и сузбијање сваког облика дискриминације, злостављања и сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања на Факултету.

Декан именује Повереника за равноправност из реда запослених на основу његових стручних квалификација, а нарочито стручног знања и искуства у области превенције, заштите и сузбијања сваког облика дискриминације, злостављања и сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања, као и способности за извршавање обавеза прописаних овим Правилником.

Факултет обезбеђује континуирану обуку Повереника за равноправност, у циљу стицања знања и вештина потребних за обављање надлежности утврђених овим Правилником.

Члан 21.

Повереник за равноправност је дужан да води евиденцију која садржи податке о обављеним саветодавним поступцима, броју и врсти поднетих пријава и информативно-едукативним активностима које су спроведене на Факултету у циљу информисања, подизања свести и едукације лица у циљу оспособљавања за препознавање, спречавање и реаговање у случају да дође до дискриминације, злостављања и сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања.

Повереник за равноправност је дужан да Извештај, који садржи евиденцију из става 1. овог члана, заједно са предлогом мера за превенцију и спречавање дискриминације, злостављања и сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања на Факултету, достави декану Факултета најкасније до 30. јуна текуће године за претходну годину.

Годишњи извештаји не садрже податке о личности.

VII ПОСТУПАК ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И СЕКСУАЛНОГ, ОДНОСНО ПОЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА

1. Саветодавни поступак

Члан 22.

Лице које сматра да је изложено дискриминацији, злостављању или сексуалном, односно полном узнемиравању и уцењивању може се обратити Поверенику за равноправност

у циљу добијања подршке, провере да ли радње које жели да пријави спадају у одређени облик забрањеног понашања у складу са овим Правилником, и добијања свих потребних информација и савета у циљу заустављања, односно спречавања дискриминације, злостављања и сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања на Факултету и покретања поступка заштите.

Саветодавни поступак је неформалан и води се уз пуно поштовање начела поверљивости и заштите приватности лица.

Члан 23.

Повереник за равноправност је дужан да информише лице о поступку подношења пријаве за заштиту од дискриминације, злостављања и сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања на Факултету (у даљем тексту: пријава) и пружи потребну помоћ лицу приликом састављања пријаве.

2. Дисциплински поступак

Члан 24.

Лице које сматра да је над њим извршена дискриминација, злостављање или сексуално, односно полно узнемиравање и уцењивање, може да покрене поступак за утврђивање дисциплинске одговорности другог лица (у даљем тексту: дисциплински поступак), у складу са општим актима Факултета о дисциплинској одговорности запослених и студената.

Дисциплински поступак може да покрене и лице које сазна за понашање за које оправдано верује да крши забране и одредбе овог Правилника, уз претходну сагласност лица за које сматра да је над њим извршена дискриминација, злостављање или сексуално, односно полно узнемиравање и уцењивање, и уз заштиту његове приватности.

Дисциплински поступак се може покренути у року од шест месеци од дана када је последњи пут извршена радња која представља дискриминацију, злостављање или сексуално, односно полно узнемиравање и уцењивање.

Дисциплински поступак може да буде вођен и у случају злоупотребе права на заштиту.

Члан 25.

Дисциплински поступак је хитан и води се уз пуно поштовање начела поверљивости и заштите приватности и на начин на који неће довести до секундарне виктимизације.

Нарушавање начела поверљивости и заштите приватности представља основ за утврђивање дисциплинске одговорности лица у складу са Законом о раду и општим актима Факултета.

Члан 26.

Пријава се подноси надлежном телу Факултета, у складу са општим актима Факултета, преко Повереника за равноправност, који се стара да пријава има све потребне податке како би се по њој могло поступати.

Покретање дисциплинског поступка није условљено претходно обављеним саветодавним поступком.

Пријава обавезно садржи:

- име и презиме подносиоца пријаве;
- име и презиме особе која је наведена као извршилац;
- датум, односно временски период догађаја;
- место догађаја;
- опис догађаја;
- имена сведока (ако их је било);
- остале информације које подносилац сматра релевантним;
- потпис подносиоца;

- датум подношења пријаве.

Члан 27.

Вођење дисциплинског поступка, односно правноснажно утврђена одговорност за дисциплинску повреду не искључује могућност покретања поступка пред другим надлежним државним органима.

3. Забрана злоупотребе права на заштиту од дискриминације, злостављања или сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања

Члан 28.

Злоупотреба права на заштиту од дискриминације, злостављања или сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања је кажњива, у складу са општим актима Факултета.

Злоупотребу права на заштиту од дискриминације, злостављања или сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања, у смислу овог Правилника, чини лице које је свесно или је морало бити свесно да не постоје основани разлози за покретање дисциплинског поступка, а покрене или иницира покретање тог поступка са циљем да за себе или другог прибави материјалну или нематеријалну корист или да нанесе штету другом лицу.

Члан 29.

Никакве штетне последице неће претрпети лице које је:

- покренуло дисциплински поступак;
- било сведок дискриминације, злостављања или сексуалног, односно полног узнемиравања и уцењивања.

VIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 30.

Правилник се мења и допуњава на начин и по поступку предвиђеном за његово доношење.

Члан 31.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на Интернет презентацији Факултета.

ЕЛЕКТРОНСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ, број: 01/01-003/23 од 16.05.2023. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
ЕЛЕКТРОНСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ
Проф. др Драган Пантић

